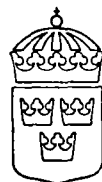

Regeringens proposition

1986/87: 107

med förslag om uttag av socialavgifter på
vinstandelsmedel

Prop.
1986/87: 107

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i
bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 5 mars 1987.

På regeringens vägnar

G. Sigurdsen

Bengt Lindqvist

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att arbetsgivaravgifter skall tas ut på de bidrag en arbetsgivare lämnar till en s. k. vinstandelsstiftelse, dvs. en stiftelse till vilken ett företag lämnar medel för att tillgodose de anställdas ekonomiska intressen. Den anställda skall tillgodoräknas pensionsgrundande inkomst för sin andel för det år då bidraget lämnas.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1988 och tillämpas i fråga om bidrag som lämnas efter ikraftträdandet.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 och 5 §§ lagen (1981:691) om socialavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §

Underlag för beräkning av avgifterna är summan av vad arbetsgivaren under året har utgett som lön i pengar eller naturaförmåner i form av kost, bostad eller bil eller, i fall som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring, annan ersättning för utfört arbete. Bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen om allmän försäkring likställs med lön.

Med lön likställs också bidrag som en arbetsgivare lämnar till en juridisk person, om ett väsentligt ändamål för den juridiska personen är att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos arbetsgivaren. Detta gäller dock inte bidrag som lämnas till en pensions- eller personalstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.

Värdet av vad någon tillgodoförs som följd av sådant bidrag som likställs med lön enligt andra stycket skall anses som ersättning till arbetstagare vid tillämpning av 4 och 5 §§.

5 §

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av tilläggspensionsavgift skall bortses från ersättningar som inte räknas som inkomst av anställning enligt 11 kap. 2 § tredje eller fjärde stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring. Vidare skall bortses från ersättningar till arbetstagare som inte är svenska medborgare och som inte heller är bosatta här, då ersättningarna avser arbete utom riket.

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av annan avgift än tilläggspensionsavgift skall bortses från ersättningar till arbetstagare som inte varit försäkrade enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. I fråga om arbete som har utförts för annans räkning utan att anställning förelagat skall vid beräkningen bortses från ersättningar till personer som varit bosatta utomlands och utfört arbetet utom riket.

Vid bestämmande av underlaget för beräkning av sjukförsäkringsavgift och arbetsskadeavgift skall bortses från sådant bidrag som likställs med lön enligt 3 § andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om avgifter som avser tid före ikraftträdandet.

Lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 2 § och ikraftträdandebestämmelserna till lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 §²

Med *inkomst av anställning* avses den lön i pengar eller naturaförmåner, i form av kost, bostad eller bil, som en försäkrad har fått såsom arbetstagar i allmän eller enskild tjänst. Till sådan inkomst räknas dock inte från en och samme arbetsgivare utgiven lön som under ett år ej uppgått till 1 000 kronor. I fråga om arbete som har utförts utomlands bortses vid beräkningen av pensionsgrundande inkomst från sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet. Såsom inkomst av anställning anses även

a) sjukpenning enligt denna lag eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för försäkrads inkomst såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

b) föräldrapenning,

c) vårdbidrag enligt 9 kap. 4 §, i den mån bidraget inte är ersättning för merkostnader,

d) dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa,

e) kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd,

f) utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering i form av dagpenning,

g) korttidsstudiestöd och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349),

h) delpension enligt lagarna (1975:380) och (1979:84) om delpensionsförsäkring,

i) dagpenning till värnpliktiga och vapenfria tjänstepliktiga under repetitionsutbildning, frivilliga som genomgår utbildning under krigsförbandsövning eller särskild övning inom värnpliktsutbildningen, läkare under försvarsmedicinsk tjänstgöring samt civilförsvarspliktiga,

j) utbildningsbidrag för doktorander,

k) timsättning vid grundutbildning för vuxna (grundvux) och vid grundläggande svenskundervisning för invandrare,

l) livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av sagda lag,

m) från Sveriges författarfond och konstnärsnämnden utgående bidrag som ej är att hänföra till inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 §, i den mån regeringen så förordnar,

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1986/87:100 (bil. 12) föreslagna lydelsen.

n) statsbidrag till arbetslösa som tillskott till deras försörjning när de startar egen rörelse.

n) statsbidrag till arbetslösa som tillskott till deras försörjning när de startar egen rörelse;

o) värdet av vad den försäkrade tillgodoförs som följd av att en arbetsgivare lämnar sådant bidrag som likställs med lön enligt 2 kap. 3 § andra stycket lagen (1981:691) om socialavgifter.

I fråga om ersättning i pengar eller naturaförmåner som sägs i första stycket för arbete som någon utfört för någon annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 3 kap. 2 § andra stycket.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall hänsyn tas till lön eller annan ersättning, som den försäkrade har fått från en arbetsgivare, som är bosatt utom riket eller är utländsk juridisk person, endast i fall då den försäkrade sysselsatts här i riket och överenskommelse inte träffats enligt 3 kap. 2 a § eller då han tjänstgjort som sjöman ombord på svenskt handelsfartyg. Vad som sägs här skall inte gälla beträffande lön till svenska medborgare, om svenska staten eller, där lönen härrör från utländsk juridisk person, en svensk juridisk person, som äger ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för tillägspensionsavgiften.

Hänsyn skall ej heller tas till lön eller annan ersättning från främmande makts beskickning eller lönade konsulat här i riket eller från arbetsgivare, som tillhör sådan beskickning eller sådant konsulat och som inte är svensk medborgare. Vad som sägs här skall inte gälla beträffande lön till svensk medborgare eller till den som utan att vara svensk medborgare är bosatt i riket, om en utländsk beskickning här i riket enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för tillägspensionsavgiften.

Den som åtagit sig förbindelse enligt tredje eller fjärde stycket skall anses såsom arbetsgivare.

---

1. Denna lag träder i kraft, i fråga om 11 kap. 2 § första stycket n) den 1 januari 1988, och i övrigt den 1 juli 1987.

2. Bestämmelserna i 11 kap. 2 § första stycket n) tillämpas första gången när pensionsgrundande inkomst bestäms för år 1988.

---

1. Denna lag träder i kraft, i fråga om 11 kap. 2 § första stycket n) och o) den 1 januari 1988, och i övrigt den 1 juli 1987.

2. Bestämmelserna i 11 kap. 2 § första stycket n) och o) tillämpas första gången när pensionsgrundande inkomst bestäms för år 1988.

Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Häri genom föreskrivs att 11 kap. 4 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

4 §

Till grund för beräkning av inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete under visst år skall läggas den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt avseende nämnda år. Avser taxeringen beskattningsår som ej sammanfaller med kalenderår, skall inkomst under beskattningsåret anses hava åtnjutits under det kalenderår, som närmast föregått taxeringsåret.

Närmare bestämmelser rörande beräkningen av inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete beslutas av riksdagen särskilt.

Angående beräkningen av inkomst av anställning, för vilken den försäkrade *icke* är skattskyldig här i riket eller för vilken den försäkrade har att erlagga sjömansskatt, *stadgas särskilt*.

Angående beräkningen av inkomst av anställning, *som avses i 2 § första stycket o)* eller för vilken den försäkrade *inte* är skattskyldig här i riket eller för vilken den försäkrade har att erlagga sjömansskatt, *finns det särskilda bestämmelser*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

Lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Häri genom föreskrivs att 54 § 1 mom. och ikraftträdandebestämmelsen till lagen (1987:000) om ändring i uppbördslagen (1953:272) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

54 §

1 mom.¹ En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för preliminär A-skatt eller utgett lön för vilken månadsavgift skall redovisas enligt lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall utan anmaning lämna uppgift (uppbördsdeklaration) om detta till den länsskattemyndighet som avses i 52 § första stycket. Arbetsgivare som avses i 3 § andra stycket sista meningen lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall dock lämna deklarationen till länsskattemyndigheten i Stockholms län. Deklaration skall lämnas av landstingskommun och kommun senast den 12 och av annan arbetsgivare senast den 18 i uppbörds månaden efter den månad då skatteavdraget gjordes eller lönen utgavs.

1 mom. En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för preliminär A-skatt eller utgett lön för vilken månadsavgift skall redovisas enligt lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall, *om inte annat följer av sjätte stycket*, utan anmaning lämna uppgift (uppbördsdeklaration) om detta till den länsskattemyndighet som avses i 52 § första stycket. Arbetsgivare som avses i 3 § andra stycket sista meningen lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall dock lämna deklarationen till länsskattemyndigheten i Stockholms län. Deklaration skall lämnas av landstingskommun och kommun senast den 12 och av annan arbetsgivare senast den 18 i uppbörds månaden efter den månad då skatteavdraget gjordes eller lönen utgavs.

Efter anmaning av länsskattemyndigheten eller lokal skattemyndighet är också den, som inte är deklarationsskyldig enligt första stycket, skyldig att avge uppbördsdeklaration.

Uppbördsdeklaration skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt fastställt formulär.

Uppbördsdeklaration skall upptaga

1) arbetsgivarens personnummer, organisationsnummer eller särskilda redovisningsnummer;

2) uppgift om den tid för vilken redovisning lämnas;

3) det belopp som har dragits av för preliminär A-skatt;

4) sådan utgiven avgiftspliktig lön eller ersättning som avses i 2 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter, dock inräknat det belopp som avses i punkt 5;

4) sådan utgiven avgiftspliktig lön eller ersättning som avses i 2 kap. 3 § *första stycket* lagen (1981:691) om socialavgifter, dock inräknat det belopp som avses i punkt 5;

¹ Med nuvarande lydelse avses den i prop. 1986/87:100 (bil.9) föreslagna lydelsen.

- 5) det belopp med vilket avdrag görs enligt 6 § lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare;
6) den lön eller ersättning på vilken månadsavgiften beräknas;
7) månadsavgiftens belopp;
8) summan av skatt enligt punkt 3 och avgift enligt punkt 7.

En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för kvarstående skatt, skall lämna uppgift (*uppbördsdeklaration för kvarstående skatt*) om detta. Sådan deklaration skall lämnas senast den 18 i uppbörds månaden april och upptaga, förutom uppgift som avses i fjärde stycket 1, det belopp som dragits av för kvarstående skatt. I övrigt gäller i tillämpliga delar vad som sägs i första–tredje styckena.

En arbetsgivare, som skall redovisa månadsavgift för sådant bidrag som likställs med lön enligt 2 kap. 3 § andra stycket lagen om socialavgifter, skall lämna uppgift (uppbördsdeklaration för vinstandelsbidrag) om detta. Sådan deklaration skall upptaga uppgift som avses i fjärde stycket 1, 2, 6 och 7. I övrigt gäller i tillämpliga delar vad som sägs i första–tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1987.

Denna lag träder i kraft, i fråga om 54 § 1 mom. första stycket sista meningen den 1 juli 1987, och i övrigt den 1 januari 1988.

Lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Inkomst av anställning, för vilken den försäkrade icke är skattskyldig här i riket, skall bestämmas med ledning av särskild uppgift från arbetsgivaren. Sådan uppgift skall senast den 31 januari året näst efter det år, som inkomsten avser, avlämnas till den myndighet, som avses i 37 § 4 mom. första stycket taxeringslagen (1956:623). I uppgiften skall angivas den försäkrades fullständiga namn, födelsetid och adress ävensom beloppet av den utbetalade lönen eller ersättningen och den tidrymd som denna avser. Vidare skall i uppgiften angivas, huruvida den försäkrade åtnjutit naturförmåner i form av kost, bostad eller bil. Ett exemplar av uppgiften skall inom tid som nyss sagts av arbetsgivaren sändas till den försäkrade.

Med arbetsgivare förstås vid tillämpningen av denna lag även den som utgivit bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Inkomst av anställning, som avses i 11 kap. 2 § första stycket o) lagen om allmän försäkring, skall bestämmas med ledning av uppgift om det värde som den försäkrade tillgodoförts som följd av bidraget. Sådan uppgift skall av arbetsgivaren lämnas

1. för en försäkrad, som inte är skattskyldig här i riket, i särskild uppgift enligt första stycket,

2. för en försäkrad, som avses i 1 § första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt, i redares redovisning enligt 14 § samma lag,

3. för annan försäkrad, i kontrolluppgift enligt 37 § 1 mom. taxeringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

¹ Lagen omtryckt 1976:1015.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1976:1015.

² Senaste lydelse 1984:672.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 1987

Närvarande: statsrådet Sigurdson, ordförande, och statsråden Gustafsson, Leijon, Hjeltn-Wallén, Peterson, S. Andersson, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Wickbom, Johansson, Hultström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist

Föredragande: statsrådet Sigurdson

Proposition med förslag om uttag av socialavgifter på vinstandelsmedel

1 Inledning

Under senare år har i skilda sammanhang aktualiserats frågan om att belägga s. k. vinstandelsmedel med avgifter till socialförsäkringen och andra sociala ändamål. Jag nöjer mig här med att erinra om några sådana tillfällen.

I juli 1983 avlämnade en arbetsgrupp inom regeringskansliet till chefen för finansdepartementet promemorian (Ds Fi 1983:21) Breddat underlag för produktionsfaktorskatter. I promemorian föreslogs bl. a. att vissa avgiftsfria inkomster skulle belastas med en särskild grundavgift till socialförsäkringen. Enligt förslaget skulle grundavgift tas ut bl. a. när en arbetsgivare lämnar bidrag till en stiftelse vars ändamål är att tillgodose ekonomiska intressen hos de anställda eller tidigare anställda hos arbetsgivaren. Detta innebar att bidrag som lämnas inom ramen för s. k. företagsanknutna vinstdelningssystem skulle belastas med grundavgift. Grundavgiftens storlek föreslogs motsvara i princip summan av de socialavgifter som enligt arbetsgruppen hade utpräglad skattekaraktär. Promemorian har remissbehandlats. Förslaget om grundavgift på vinstandelsmedel berördes uttryckligen endast i några av remissvaren. I fråga om den lagtekniska lösning som valts i promemorian i denna del framfördes inga invändningar.

I propositionen 1985/86:140 om vissa inkomstförstärkningar på statsbudgeten, m. m. berörde chefen för finansdepartementet frågan om vinstandelsstiftelserna. Han pekade på att det för närvarande inte tas ut några arbetsgivaravgifter vare sig när ekonomiskt bidrag lämnas till en sådan stiftelse eller när de anställda eller tidigare anställda erhåller ersättning från stiftelsen. En ersättning som på detta sätt kommer en anställd till godo borde, enligt vad som framhölls i propositionen, jämföras med lön och därför utgöra underlag för beräkning av arbetsgivaravgifter. Förslag i ämnet skulle presenteras i ett senare sammanhang.

En beredning har därefter skett i regeringskansliet med sikte på att efter lagrådsremiss förelägga riksdagen ett sådant förslag som förutskickats i den nämnda propositionen. Vissa upplysningar och synpunkter har erhållits vid underhandskontakter med bl. a. representanter för den till Svenska

Handelsbanken knutna stiftelsen Oktagonen och för Svenska bankmannaförbundet. I skrivelse till regeringen har bl. a. Tjänstemännens Centralorganisation lämnat synpunkter i ämnet.

Sedan ett förslag om uttag av arbetsgivaravgifter och om pensionsgrundande inkomst till följd av arbetsgivarbidrag till vinstandelsstiftelse utarbetats inom socialdepartementet, har riksförsäkringsverket och riksskatteverket under hand fått ta del av förslaget och yttrat sig över det.

Regeringen beslutade den 19 februari 1987 att inhämta lagrådets yttrande över inom socialdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Lagförslagen 1–3 överensstämmer helt med de förslag som jag i det följande föreslår att regeringen förelägger riksdagen. Lagförslagen 4 och 5 bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1* (Jfr avsnitt 5.4 och 5.5).

Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

Jag vill nu anmäla frågan om uttag av arbetsgivaravgifter på vinstandelsmedel och om rätt till socialförsäkringsförmåner på sådana medel.

2 Allmän motivering

2.1 Bakgrund och utgångspunkter

Under framför allt det senaste decenniet har i ett stort antal företag åtgärder vidtagits för att genom vinstdelning tillgodose ekonomiska intressen hos resp. företags anställda. Avsikten med sådana åtgärder har uppgivits vara att göra de anställda delaktiga av företagets resultat, öka produktiviteten, sprida det individuella ägandet i företaget och öka känslan av samhörighet med företaget. Förutom överföringar till vinstandelsstiftelser förekommer olika former av resultatlön, prestationslön, bonussystem, dvs. löneformer som innebär att ersättningen till den anställde görs mera direkt beroende av det uppnådda resultatet i arbetet. Dessa senare konstruktioner skiljer sig i avgifts- och skattechänseende inte från de löner som överenskommits genom t. ex. kollektivavtal.

Överföring av vinstmedel till en företagsanknuten vinstandelsstiftelse beslutas av företaget i regel i anslutning till att resultatet för det gångna året fastställs. Överföringen sker till en av de anställda eller personalorganisationerna vid företaget bildad stiftelse. Stiftelsen utgör ett från företaget fristående rättssubjekt. Enligt praxis får företaget under vissa förutsättningar göra avdrag vid inkomsttaxeringen för det till stiftelsen överförda beloppet. Ofta bildar varje avsättning en särskild fond men andra kon-

struktioner förekommer också. Stiftelsen placerar i regel medlen i värdepapper, ofta i aktier i det företag som lämnat bidraget.

Andelsrätt i stiftelsens förmögenhet grundas på anställning i det överförande företaget vid en viss tidpunkt eller under viss tidsperiod. De individuella andelarna bestäms med utgångspunkt i anställningsform, avlönad tid eller liknande.

Stiftelsen förvaltar de överförda medlen (vinstandelsmedlen), inkl. avkastning och realiserad värdestegring, för andelsägarnas räkning. Efter viss tid – ofta efter fem år eller vid pensionering – erhåller den andelsberättigade utbetalning av sin andel i form av kontanter eller aktier. När så sker beskattas mottagaren för sin andel i inkomstlaget tjänst. Den som slutar sin anställning erhåller i allmänhet ett s.k. fribrev avseende sin andelsrätt. Med fribrev avses ett bevis om den eller de andelar som den anställda tillgodoförts i redan överförda medel.

Bestämmelserna om vid vilken tidpunkt den anställda har rätt att få ut sin andel skiftar mellan stiftelserna. Sålunda kan den anställda vid uppnåendet av viss ålder ges en valfrihet mellan olika utbetalningsalternativ, t. ex. engångsutbetalning eller fördelning på ett visst antal år. Den anställda kan i andra fall vara skyldig att, sedan andelen varit inestående viss minimitid, ta ut hela sin andel men med rätt att låta andelen tills vidare förvaltas av stiftelsen.

För närvarande tas i praxis inte ut några arbetsgivaravgifter när medlen lämnas till stiftelsen och inte heller när de anställda eller tidigare anställda erhåller sin andel från stiftelsen.

Det är uppenbart att överföringar till vinstandelsstiftelser alltid kommer den enskilde anställda till godo i form av ekonomisk ersättning. Det är också uppenbart, att dessa avsättningar för företaget är ett konkurrensmedel och ett argument i strävandena att knyta till sig anställda. De anställda får ut sin del av avkastningen i förhållande till den tid de arbetat eller den arbetsinsats de gjort i företaget. I alla nämnda avseenden bär alltså avsättningar till vinstandelsstiftelser de karaktäristika som också gäller för löneersättningar.

De företag som använder vinstandelsstiftelser kan på ett billigare sätt knyta till sig arbetskraft än de företag som väljer att konkurrera enbart med lön och andra förmåner som i dag är belagda med arbetsgivaravgifter. På sikt kan detta leda till en snedvridning av konkurrensförutsättningarna företag emellan.

Det är också så, att samhällets fördelningspolitik i stor utsträckning bygger på arbetsgivarnas avgifter till den allmänna försäkringen. Om allt fler företag väljer att ersätta sina anställda med avsättningar till vinstandelsstiftelser urholkas detta fördelningssystem. Risker är då stora att många människor blir utan ett tillräckligt stöd vid eventuell sjukdom eller efter pensioneringen.

Bildandet av stiftelser till vilka företag lämnar medel för att tillgodose de anställdas ekonomiska intressen innebär, enligt min mening, att anställda i lönsamma företag gynnas i förhållande till anställda i andra företag. Företaget gynnas dessutom av att överföringen blir en vid taxeringen avdragsgill kostnad, och företaget uppnår, genom att slussa ersättningarna till de

anställda för utfört arbete via en vinstandelsstiftelse, omotiverade lättnader i socialavgiftshänseende. Vinstandelssystemen befäster orättvisorna på arbetsmarknaden, som riskerar att delas upp i företag med vinstandelsystem och företag utan. Detta drabbar framför allt de anställda i små företag och företag med dålig lönsamhet. Jag anser en sådan utveckling otillfredsställande.

2.2 Arbetsgivaravgifter på vinstandelsmedel

Mitt förslag: De bidrag som en arbetsgivare lämnar till en s.k. vinstandelsstiftelse skall på samma sätt som lön till de anställda ingå i arbetsgivarens underlag för beräkning av arbetsgivaravgifter.

Skälen för mitt förslag: En förutsättning för skyldighet att betala arbetsgivaravgifter på ersättning för utfört arbete är enligt nuvarande ordning att det föreligger ett arbetsgivare/arbetstagareförhållande mellan den som betalar ut ersättningen och den som erhåller ersättningen för arbetet. Om en arbetsgivare lämnar bidrag till en självständig juridisk person, en vinstandelsstiftelse, för att främja de anställdas ekonomiska intressen anses detta vid tillämpning av gällande bestämmelser inte medföra skyldighet att erlagga arbetsgivaravgifter. Inte heller stiftelsens utbetalning till de anställda eller tidigare anställda hos arbetsgivaren anses grunda avgiftsskyldighet. Några arbetsgivaravgifter beräknas således inte på dessa medel och inte heller grundar de några socialförsäkringsförmåner.

Enligt min mening bör emellertid det bidrag en arbetsgivare lämnar på detta sätt behandlas som lön i socialavgiftshänseende och alltså i princip vara avgiftsgrundande. Bidraget är avsett att komma de slutliga mottagarna till del på grund av anställningen och som erkänsla för arbete som utförts för arbetsgivarens räkning, dvs. det är realiter fråga om ersättning för utfört förvärvsarbete. Det förhållandet att medlen slussas över till den anställda via en juridisk person bör inte skymma bidragets egentliga innebörd. En bestämmelse som klargör att utgivande av bidrag till en vinstandelsstiftelse skall jämföras med utbetalning av lön bör tas in i lagen (1981:691) om socialavgifter, socialavgiftslagen. Samtidigt bör där klargöras att vad som den anställda tillgodoförs på grund av vinstandelsbidrag skall anses som ersättning till arbetstagare. Jag återkommer till detta i specialmotiveringen (avsnitt 5.1). Bidrag till en vinstandelsstiftelse kommer därmed att ingå i arbetsgivarens underlag för beräkning av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften. Avgiftsskyldigheten uppkommer för arbetsgivaren i och med att bidraget lämnas till stiftelsen.

2.3 Vinstandelsmedel i förmånshänseende

Mitt förslag: Vid beräkning av pensionsgrundande inkomst skall värdet av vad som tillgodoförs en försäkrad på grund av arbetsgivarens bidrag till en vinstandelsstiftelse anses som inkomst av anställning.

Skälen för mitt förslag: Inom socialförsäkringssystemet finns ett principiellt kollektivt samband mellan förmåner och avgifter. De löner och andra ersättningar på vilka socialavgifter beräknas är i princip förmånsgrundande. Jag har nyss föreslagit att det bidrag arbetsgivaren lämnar till en vinstandelsstiftelse skall jämföras med lön och till följd därav ingå i underlaget för beräkning av arbetsgivaravgifterna. Den anställdes andel i vad arbetsgivaren lämnat till vinstandelsstiftelsen bör med hänsyn till det nämnda sambandet mellan förmåner och avgifter göras förmånsgrundande enligt samma principer som gäller för avgiftspliktig lön. De förmåner som här bör diskuteras närmare är tilläggspension (ATP) samt sjukpenning och annan förmån som beräknas utifrån den sjukpenninggrundande inkomsten, främst arbetsskadeersättning.

Rätt till ATP grundas på inkomst av förvärvsarbete, 11 kap. 1 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL. För varje år skall för en försäkrad beräknas pensionsgrundande inkomst (PGI) utifrån hans inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete. Med inkomst av anställning avses den lön i pengar eller naturaförmåner, i form av kost, bostad eller bil, som den försäkrade fått såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst. Med inkomst av annat förvärvsarbete avses bl. a. inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet. PGI utgörs av anställningsinkomsten och inkomsten av annat förvärvsarbete till den del inkomsten överstiger ett belopp motsvarande det vid årets ingång gällande basbeloppet. Dock bortses vid PGI-beräkningen från den del av inkomsten som överstiger ett belopp motsvarande 7,5 gånger basbeloppet vid årets början.

Som jag tidigare anfört anser jag att det bidrag arbetsgivaren lämnar till en vinstandelsstiftelse i avsikt att medlen i en eller annan form skall komma de anställda till del måste anses utgöra ersättning för utfört förvärvsarbete. Till följd härav finns det inte anledning att i tilläggspensionshänseende göra skillnad mellan vanlig lön och de ersättningar som kommer den anställda till del genom arbetsgivarens bidrag till vinstandelsstiftelse. Vad som tillgodoförs den anställda på grund av arbetsgivarens bidrag till stiftelsen bör därför anses som inkomst av anställning vid beräkning av PGI. Detta förutsätter att tillägg görs i uppräkningsdelen av vad som jämföras med inkomst av anställning i 11 kap. 2 § AFL.

Man råkar emellertid i svårigheter om man vill låta en anställds andel i en vinstandelsstiftelse påverka sjukpenningens storlek. Den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) utgörs enligt 3 kap. 2 § AFL av "den årliga inkomst i pengar eller naturaförmåner, i form av kost, bostad eller bil, som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete". Beräkningen av SGI bygger således på en prognos om inkomsten av eget arbete framöver. Beträffande rätten till vinstandelsmedel går det knappast att göra någon motsvarande uppskattning på förhand. Den anställdes andel i vad som tillförs stiftelsen genom arbetsgivarens bidrag bestäms inte förrän efter utgången av det år som givit upphovet till överföringen (vinståret). Andelen beror alltså inte på eget framtida arbete. Vidare bedöms den anställdes rätt till andel med utgångspunkt i förhållandet under vinståret. Har den anställda under vinståret kvalificerat sig för andel tillgodoförs han denna oavsett senare sjukdom. Något inkomstbortfall inträffar således inte

i sådant fall, vilket ju är själva grunden till att sjukpenning utgår. Att göra en anställds andel sjukpenninggrundande strider därför mot grundtanken inom sjukförsäkringssystemet. Med hänsyn härtill anser jag att det inte är möjligt att lägga andelen till grund för SGI-beräkningen. Jag föreslår därför att förvärv av andel i en vinstandelsstiftelse inte skall grunda rätt till sjukpenningförmån. Till frågan om detta bör få återverkningar beträffande arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift återkommer jag i det följande.

Ersättning enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring är beräkningsmässigt kopplad till den sjukpenninggrundande inkomsten inom den allmänna sjukförsäkringen. Om den anställdes andel i vinstandelsstiftelsens medel inte skall beaktas vid beräkning av SGI är det inte möjligt att låta andelen påverka underlaget vid beräkning av arbetsskadeersättning. Jag föreslår därför att förvärv av vinstandelsrätt inte skall vara förmånsgrundande såvitt gäller arbetsskadeersättning.

Jag skall nu behandla frågan vid vilken tidpunkt den anställdes andel skall beaktas vid bestämmande av PGI. Den ena möjligheten är att förmånsberäkningen görs för det år bidraget lämnas till stiftelsen (inbetalningsalternativet). Den andra möjligheten är en beräkning för det år den anställda erhåller utbetalning av sin andel från stiftelsen (utbetalningsalternativet).

En försäkrad tillgodoräknas PGI enligt gällande regler för det år under vilket löner och andra förmånsgrundande ersättningar betalas ut. Skyldigheten för arbetsgivaren att betala arbetsgivaravgifter uppstår allteftersom ersättningarna utbetalas. Ett sådant tidsmässigt samband mellan förmånsberäkning och avgifternas betalning kan upprätthållas i inbetalningsalternativet. Sambandet består däremot inte i utbetalningsalternativet, eftersom den anställda erhåller utbetalning först sedan stiftelsen förvaltat medlen viss tid, i regel flera år.

PGI-beräkning görs enligt nuvarande regler inte för det år då den försäkrade avlidit, för år efter det då han fyllt 64 år eller för tidigare år varunder han för hela året uppburit hel ålderspension enligt AFL. Om PGI-beräkning för vinstandelar skall göras enligt inbetalningsalternativet innebär det att PGI i vissa situationer kommer att beräknas för belopp som enligt nuvarande principer inte är förmånsgrundande. Så blir t.ex. fallet när utbetalningen sker först sedan den anställda fyllt 65 år eller dessförinnan avgått med hel ålderspension. Om PGI-beräkningen skall göras enligt utbetalningsalternativet kommer detta å andra sidan att i ett inte obetydligt antal fall medföra att vinstandelarna inte blir förmånsgrundande trots att de ingår i avgiftsunderlaget.

Nu existerande stiftelsers förvaltning av vinstandelsmedel har med hänsyn till utvecklingen på fondbörsen under de senaste åren medfört att stiftelsernas förmögenhet kunnat växa i inte obetydlig omfattning. Detta har inneburit att den anställdes andel i motsvarande grad ökat i värde. En PGI-beräkning enligt utbetalningsalternativet skulle därför med motsvarande förutsättningar innebära en förmånsberäkning på ett belopp som även innefattar en värdestegring och som alltså är större än det belopp för vilket avgifter erlagts. Det torde nämligen inte vara möjligt i utbetalningsalternativet att utan tekniskt komplicerade beräkningsgrunder lägga något

annat värde till grund för beräkningen än det faktiskt utbetalade beloppet eller, när andelen kommer den anställda till del i form av aktier, det aktuella kursvärdet. I inbetalningsalternativet däremot kommer det inte att ingå någon värdestegring i det värde som skall påverka PGI-beräkningen.

Som tidigare nämnts får en försäkrad vid pensionsberäkningen inte tillgodoräkna sig den del av inkomsten som överstiger 7,5 gånger basbeloppet (basbeloppstaket). Värdet av vad den anställda kan tillgodoräkna sig synes, med hänsyn såväl till värdestegringen som till det förhållandet att utbetalning stundom görs av ackumulerade engångsbelopp, regelmässigt vara högre vid utbetalningen än vid den tidpunkt då bidraget lämnades till stiftelsen. Detta medför att om inbetalningsalternativet väljs kan i allmänhet risken att den anställda går miste om PGI för andelen undvikas. I utbetalningsalternativet kan det inträffa att den anställda inte alls eller endast till en mycket liten del kan tillgodoräkna sig PGI för andelen.

Vid PGI-beräkning skall till grund för beräkning av inkomst av anställning läggas den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt, 11 kap. 4 § AFL. För vissa undantagsfall finns särskilda stadganden. Hos den anställda beskattas utbetalningen från stiftelsen som intäkt av tjänst. Skattskyldigheten inträder först när medlen blir tillgängliga för lyftning. Nuvarande regler och rutiner för beräkning av PGI med utgångspunkt i den anställdes taxerade inkomst kan inte användas i inbetalningsalternativet. För att möjliggöra PGI-beräkning i detta alternativ krävs särskilda uppgifter vid sidan av taxeringsuppgiften. Det skulle därför kunna hävdas att en PGI-beräkning enligt utbetalningsalternativet skulle vara att föredra. Andelsutbetalning görs emellertid ofta i form av ett ackumulerat engångsbelopp. Basbeloppstaket vid PGI-beräkningen medför då att i ett stort antal fall fullständig överensstämmelse mellan taxerings- och avgiftsunderlagen ändå inte kan uppnås. Sådana fall är dock redan med dagens regler vanliga och för dem finns rutiner för maskinell behandling.

Till ledning för den enskildes inkomsttaxering är stiftelsen skyldig lämna kontrolluppgift rörande det belopp som utbetalats eller, när utbetalning sker i form av aktier, värdet av desamma. Denna uppgift kan i utbetalningsalternativet efter en mindre korrigering i kontrolluppgiftsblanketten användas för PGI-beräkningen. I inbetalningsalternativet måste en särskild uppgiftsskyldighet läggas på arbetsgivaren eller vinstandelsstiftelsen.

Utbetalningsalternativet innebär slutligen att bidrag som redan före de nya bestämmelsernas ikraftträdande lämnats till en vinstandelsstiftelse och som alltså inte föranlett arbetsgivaravgifter kommer att grunda rätt till PGI. Även om arbetsgivaren innan de nya reglerna trätt i kraft upphör med att tillföra medel till stiftelsen kommer sålunda i utbetalningsalternativet den anställda att kunna tillgodoräknas PGI utan att detta motsvaras av några avgiftsinbetalningar till socialförsäkringssystemet. Det torde nämligen inte vara möjligt att utan ett betungande kontrollförfarande ha den ordningen att endast utbetalningar för vilka avgifter beräknats skall vara PGI-grundande.

Efter en prövning av de argument jag nu redovisat har jag stannat för att förorda inbetalningsalternativet, dvs. att PGI-beräkning för den anställda skall göras för det år arbetsgivaren lämnar bidraget till stiftelsen.

Mitt förslag: Arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift skall betalas på det underlag som utgörs av arbetsgivares bidrag till vinstandelsstiftelse. Undantag görs dock för sjukförsäkringsavgift och arbetsskadeavgift.

Skälen för mitt förslag: Med utgångspunkt i att arbetsgivarens överlämnande av bidrag till vinstandelsstiftelser skall likställas med utgivande av lön i socialförsäkringshänseende bör i princip samtliga arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen tas ut på grundval av bidragen. Av samma skäl bör även löneavgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift tas ut. Jag finner dock anledning att göra några undantag.

Jag har i det föregående föreslagit att värdet av anställds andel i en vinstandelsstiftelse inte skall ingå i underlaget för beräkning av SGI. Medlen skall alltså inte vara förmånsgrundande vad gäller sjukpenning. Med hänsyn till sambandet inom socialförsäkringssystemet mellan förmåner och avgifter anser jag att sjukförsäkringsavgift inte skall uttas på vinstandelsbidrag. Sjukförsäkringsavgiften uppgår för närvarande (1987) till 9,30 % av underlaget.

Ersättning för arbetsskada enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeersättning är beräkningsmässigt kopplad till SGI. Arbetsskadeersättning skall inte påverkas av den försäkrades andel i vinstandelsbidrag, vilket bör medföra att arbetsskadeavgift, för närvarande 0,60 %, inte tas ut på arbetsgivarens bidrag till vinstandelsstiftelse.

I 1 § andra stycket lagen (1983:1055) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län anges att den lagen gäller sådan arbetsgivare som avses i socialavgiftslagen. När nu bidrag till vinstandelsstiftelse skall grunda skyldighet att betala arbetsgivaravgifter medför detta att också nedsättning av sådana avgifter skall kunna ske under de förutsättningar som anges i lagen om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift i Norrbottens län.

Med hänsyn till vad jag nu anfört anser jag att arbetsgivare som lämnar bidrag till en vinstandelsstiftelse skall på bidraget betala samtliga arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift med undantag av sjukförsäkringsavgift och arbetsskadeavgift. Mitt förslag föranleder ändring i 2 kap. 5 § socialavgiftslagen.

2.5 Redovisning i uppbördsdeklaration

Mitt förslag: Redovisning och inbetalning av arbetsgivaravgifter på arbetsgivares bidrag till vinstandelsstiftelse skall ske i den ordning som gäller för uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

Skälen för mitt förslag: Sedan den 1 januari 1985 gäller nya regler för uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, som innebär en samordning

med det system som gäller för uppbörden av innehållen preliminär skatt enligt uppbördslagen (1953:272), UBL. Detta regleras i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare och innebär bl. a. följande. En arbetsgivare redovisar varje månad den under föregående månad faktiskt utgivna lönen och räknar ut den avgift (månadsavgift) som belöper på lönesumman. Redovisningen görs i en uppbördsdeklaration som innefattar såväl innehållen skatt som avgifter. Skattebeloppet och avgifterna betalas in till länsskattemyndighetens skattepostgirokonto samtidigt som redovisningen lämnas. Allmän löneavgift uppbärs i samma ordning som arbetsgivaravgifterna.

Det bidrag arbetsgivaren lämnar till en vinstandelsstiftelse skall enligt mitt förslag behandlas som lön i socialavgiftshänseende. Det är därför lämpligt att de avgifter som skall beräknas för bidraget redovisas och betalas i samma ordning som gäller för avgifter på vanlig lön. Detta innebär att arbetsgivaren i en uppbördsdeklaration redovisar det överförda beloppet samt beräknar den därpå belöpande månadsavgiften och betalar in beloppet till länsskattemyndighetens skattepostgirokonto. Då den andel som tillkommer den anställde inte är skattepliktig förrän den för honom är tillgänglig för lyftning skall vid denna tidpunkt inte något källskatteavdrag göras.

Den uppbördshandling som används för redovisning och betalning av källskatt och avgifter utgörs av ett inbetalningskort som samtidigt innehåller en uppbördsdeklaration. I det formulär för denna blankett som används för närvarande kan, på grund av den särredovisning som fordras när vissa avgifter inte skall utgå, inte skapas nödvändigt utrymme för den redovisning som nu avses. Med hänsyn härtill samt till det förhållandet att redovisningen berör endast en mycket liten andel av det totala antalet arbetsgivare och skall ske vid sannolikt endast ett uppbördstillfälle per år anser jag det lämpligt att låta berörda arbetsgivare redovisa avgifterna för det överförda beloppet på en särskild uppbördshandling som utformas för detta ändamål. Det bör ankomma på riksskatteverket att utforma denna blankett. Mitt förslag om redovisning och inbetalning av arbetsgivaravgifter på vinstandelsbidrag föranleder att vissa nya bestämmelser tillfogas 54 § 1 mom. UBL.

2.6 Arbetsgivares uppgiftsskyldighet

Mitt förslag: Arbetsgivare som lämnar bidrag till vinstandelsstiftelse skall lämna uppgift för beräkning av pensionsgrundande inkomst avseende den anställdes vinstandel.

Skälen för mitt förslag: Jag har i det föregående föreslagit att värdet av vad en anställd tillgodoförs i samband med att arbetsgivaren lämnar bidrag till vinstandelsstiftelse skall vara pensionsgrundande för det inkomstår då bidraget lämnas till stiftelsen. Den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt kan inte läggas till grund för PGI-beräkningen när vinstandelsvärde

skall beaktas. Detta beror på att skattskyldighet för andelen inte uppkommer förrän denna är tillgänglig för lyftning. Den uppgift som behövs för PGI-beräkningen kan alltså inte hämtas från den av stiftelsen långt senare lämnade kontrolluppgiften. Eftersom den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt för det år då vinstandelsvärde tillgodoförts denne inte innefattar detta värde krävs en komplettering av den beräkningsgrund som för närvarande gäller enligt 11 kap. 4 § AFL. Till grund för beräkningen i nu aktuell del bör därför läggas en särskild uppgift som avges till den lokala skattemyndigheten.

För att vinstandelen skall kunna inräknas i PGI och utgöra underlag för bestämmande av anställningsinkomsten bör en bestämmelse om avlämnande av en sådan uppgift som nyss sagts tas in i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Ansvaret för denna uppgift bör läggas på den arbetsgivare som lämnar bidrag till vinstandelsstiftelse. Arbetsgivarens vinstandelsbidrag utgörs visserligen av en klumpsumma men jag har erfarit att de anställda efter varje överföring regelmässigt erhåller besked från stiftelsen om sin andelsrätt. Sådana uppgifter finns alltså tillgängliga och det måste kunna förutsättas att stiftelsen i de andelsberättigades intresse tillhandahåller arbetsgivaren uppgifterna. Det bör därför kunna krävas att arbetsgivaren inhämtar denna uppgift och lämnar den till lokal skattemyndighet. Jag anser att uppgiften i allmänhet bör kunna lämnas av arbetsgivaren i de kontrolluppgifter denne lämnar för de anställdas taxering. Jag återkommer i specialmotiveringen till denna fråga.

2.7 Ikraftträdandet

Mitt förslag: De nya bestämmelserna skall träda i kraft den 1 januari 1988.

Skälen för mitt förslag: De nya reglerna om arbetsgivaravgifter på bidrag till vinstandelsstiftelse bör tillämpas fr. o. m. utgiftsåret 1988. Bidrag som en arbetsgivare lämnar till en vinstandelsstiftelse år 1988 på grundval av 1987 års resultat kommer alltså att träffas av avgifter. PGI avses bli beräknad för år 1988 på grundval av förvärv av rätt till vinstandelsmedel.

3 Administrativa effekter m. m.

Mitt förslag om arbetsgivaravgifter på vinstandelsmedel påverkar i första hand den lokala skattemyndighetens arbetsuppgifter. Med hänsyn till att det antal arbetsgivare som berörs är ringa i förhållande till det totala antalet avgifts- och redovisningsskyldiga arbetsgivare, bedömer jag denna påverkan i uppbördshänseende vara marginell.

Länsskattemyndigheten åsamkas viss ökad registreringsskyldighet. Även denna förändring bedömer jag vara marginell. Ökningen av det

centrala skatteregistrets utrymmesbehov ligger inom de marginaler som alltid måste finnas, varför någon anskaffning av utrustning för detta ändamål vare sig centralt eller hos de lokala skattemyndigheterna inte behövs.

Beräkningen av PGI ankommer på den lokala skattemyndigheten. Den utförs i anslutning till taxeringsarbetet och sker huvudsakligen maskinellt. Mitt förslag kräver inte några nya rutiner. Däremot krävs smärre justeringar i nuvarande rutiner.

För arbetsgivare som lämnar vinstandelsbidrag innebär förslaget en viss ökad uppgiftsskyldighet. För dessa avser ökningen uppgifter rörande anställda för vilka arbetsgivaren ändå är avgifts- och redovisningsskyldig.

Någon fullständig bild av antalet vinstandelsstiftelser finns inte tillgänglig. Detta gäller framför allt kunskaperna om vinstandelsstiftelser i mindre företag. Vad gäller storleken på avsättningar till vinstandelsstiftelser kan med utgångspunkt i vad som är känt angående avsättningar inom större företag beräknas att drygt 400 milj. kr. avsattes till sådana stiftelser under år 1985.

Mitt förslag innebär att avsättningar till vinstandelsstiftelser skall beläggas med samtliga arbetsgivaravgifter utom sjukförsäkrings- och arbetsskadeavgift. Med 1987 års avgiftsnivå innebär det att avgiftsuttaget på avsättningar till vinstandelsstiftelser skulle bli 27,176 %. Beräknat på de avsättningar som gjordes under år 1985 skulle detta ge avgiftsinkomster om ca 110 milj. kr.

Samtidigt uppkommer emellertid utgifter genom de förmåner som följer av den föreslagna ändringen. Storleken på utgifterna är synnerligen svår att beräkna, eftersom mera ingående kunskaper saknas om antalet personer som kommer att få andelar i vinstandelsstiftelser och om storleken på dessa andelar. Över en längre period, när framför allt pensionsförmåner börjar utges i större omfattning, kommer de uttagna avgifterna att svara mot kostnaderna för de ändamål avgifterna är avsedda att täcka.

4 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag har anfört nu har det inom socialdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
4. lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Förslaget under 4 har upprättats i samråd med chefen för finansdepartementet.

5.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

2 kap. 3 §

I paragrafen finns bestämmelser om det underlag på vilket arbetsgivaravgifter skall beräknas. Bestämmelserna innebär att avgifter skall tas ut såväl på utgiven lön – i pengar eller i form av vissa naturaförmåner – som på utbetald uppdragsersättning. Det senare framgår av hänvisningen till 3 kap. 2 § andra stycket AFL. Genom ett särskilt tillägg likställs vissa statliga bidrag till konstnärer m. fl. med lön.

Det bidrag som en arbetsgivare lämnar till en s. k. vinstandelsstiftelse skall som framgått av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.2) på samma sätt som lön ingå i underlaget för beräkning av arbetsgivaravgifter. En uttrycklig bestämmelse om att förevarande bidrag skall likställas med lön har därför tagits in som ett nytt andra stycke i paragrafen. I begreppet "bidrag" ligger att det skall vara fråga om medel som arbetsgivaren frivilligt lämnar till den juridiska personen. Lagstadgade avgifter, t. ex. ATP-avgifter, faller utanför. Försäkringspremier eller avgifter till Industrins och handelns tilläggspension för tjänstemän och arbetsledare (ITP-avgift) kommer inte heller att falla in under bestämmelsen, eftersom försäkringsföretag eller Svenska Personal-Pensionskassan (SPP) inte har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos de anställda hos just den arbetsgivare som lämnat bidraget. Har arbetsgivaren lämnat bidrag i annan form än kontanta medel, exempelvis aktier, skall dessa i avgiftsunderlaget tas upp till det marknadsvärde de hade vid tidpunkten för överföringen.

Som framgått av vad som sagts tidigare är avsikten med förslaget om vidgat avgiftsuttag att träffa de bidrag som lämnas inom ramen för vinstandelsssystem. Detta skall gälla även om medlen kommer en anställd till godo först efter dennes pensionering. De medel arbetsgivaren avsätter för de anställdas pensionering skall dock inte i avgiftshänseende anses som lön, när avsättningen sker i enlighet med bestämmelserna i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m. m. (tryggandelagen). Inte heller skall bidrag som lämnas till personalstiftelse enligt nämnda lag anses som lön.

Den lagtekniska beskrivningen av vinstandelsstiftelse som en sådan juridisk person, som har som ett väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos den som är eller har varit anställd hos arbetsgivaren, följer nära det förslag som utformats i promemorian (Ds Fi 1983:21) Breddat underlag för produktionsfaktorskatter. Som jag nämnt inledningsvis (avsnitt 1) framfördes inte några erinringar mot den beskrivningen under remissbehandlingen av promemorian.

Utöver vad som anfördes i lagrådsremissen i förevarande ärende vill jag peka på att den i lagtexten gjorda beskrivningen inte bygger på hur stiftelserna faktiskt benämns. Inte heller har sättet för beräkning av de bidragsmedel som tillförs stiftelserna lagts till grund för en avgränsning. Det innebär att beskrivningen omfattar också juridiska personer, som inte i dagligt tal kallas för vinstandelsstiftelser men som ändå – genom att

fungera som kanaler för överföringar av bidrag från arbetsgivare till anställda — tillgodose de anställdas ekonomiska intresse på i princip samma sätt som vinstandelsstiftelserna.

En arbetsgivares bidrag till en juridisk person med uppgift att främja de anställdas ekonomiska intressen torde enligt nuvarande praxis i regel vara avdragsgillt för arbetsgivaren vid inkomsttaxeringen. Avdrag medges däremot inte om syftet med bidraget exempelvis är att säkra ägarnas kontroll över företaget (se t. ex. RÅ83 1:9). Att direkt koppla avgiftsskyldigheten till att avdragsrätt föreligger är emellertid inte lämpligt, bl. a. med hänsyn till att en sådan koppling kan ge upphov till processuella problem och till att frågan om eventuell avdragsrätt inte ställs på sin spets vid taxeringen av företag som visar skattemässiga underskott. Frågan om avgifter skall utgå eller inte bör alltså prövas självständigt. Det hindrar inte att man vid prövning av avgiftsfrågan ofta kan få ledning av den skattemässiga bedömningen.

Vad gäller avgifts- och redovisningsskyldighetens inträde vill jag anföra följande. Under förutsättning att ersättningen till en och samme arbetstagarare uppgått till minst 1 000 kr. uppkommer avgiftsskyldighet för lön, naturaförmån och andra ersättningar i och med utgivandet. Avgiftsredovisningen sker enligt kontantprincipen. Detta innebär att en lön redovisas för den månad under vilken den kunnat disponeras av arbetstagaren. Denna princip bör gälla även vinstandelsöverföringar. Jag har erfarit att det är vanligt att vinstandelsbidrag belastar företagets resultat året efter vinståret samt att beslut om och överföring av bidraget sker samma år. I sådana fall inträder naturligtvis avgiftsskyldigheten detta år (året efter vinståret). Att hänföra redovisningen till rätt uppbörds månad torde inte heller medföra några problem. Skulle ett bidrag som baseras på resultatet ett visst år ha skuldförts redan detta år följer inte därmed att avgiftsskyldighet skall anses ha inträtt redan under vinståret. Avgiftsskyldighet inträder först när bidraget har lämnats till stiftelsen, dvs. när bidraget tagits emot av stiftelsen eller stiftelsen på annat sätt disponerar över det.

I ett nytt tredje stycke har intagits en bestämmelse om att värdet av vad någon tillgodoförs på grund av att vinstandelsbidrag utges skall anses som ersättning till arbetstagarare vid tillämpning av 4 och 5 §§. Denna bestämmelse får bl. a. betydelse när fråga är om tillämpning av regeln att vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från ersättning till arbetstagarare som vid årets ingång fyllt 65 år.

2 kap. 5 §

I paragrafen anges närmare vilka ersättningar som inte skall ingå i underlaget vid beräkning av tilläggspensionsavgift (första stycket) resp. övriga avgifter (andra stycket). På bidrag till vinstandelsstiftelse skall, av skäl som framgått av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.4), inte beräknas avgifter till sjukförsäkringen och arbetsskadeförsäkringen. Vinstandelsbidrag skall alltså inte ingå vid bestämmande av underlaget för beräkning av dessa avgifter. I ett nytt tredje stycke har tagits in en bestämmelse om detta. Det förhållandet att arbetsskadeavgift inte skall beräknas på vinstan-

5.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

11 kap. 2 §

I paragrafen regleras vad som avses med inkomst av anställning vid beräkning av pensionsgrundande inkomst.

Enligt 11 kap. 1 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, AFL, grundas rätt till tilläggspension på inkomst av förvärvsarbete. För en vanlig anställd gäller – under förutsättning att han är försäkrad enligt AFL – att för varje år en pensionsgrundande inkomst (PGI) skall beräknas utifrån hans inkomst av anställning. PGI-beräkning skall göras för år då den försäkrade fyller lägst 16 år och högst 64 år. Har den försäkrade för hela året uppburit hel ålderspension skall sådan beräkning inte göras. Med inkomst av anställning avses (11 kap. 2 §) den lön i pengar eller naturaförmåner, i form av kost, bostad eller bil, som tillkommit den försäkrade såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst. Till sådan inkomst räknas dock inte från en och samme arbetsgivare utgiven lön som under ett år inte uppgått till 1 000 kr. PGI utgörs vidare (11 kap. 5 §) av anställningsinkomst och inkomst av annat förvärvsarbete till den del inkomsten överstiger ett belopp motsvarande det vid årets ingång gällande basbeloppet. Vid beräkning av PGI bortses från den del av inkomsten som överstiger ett belopp motsvarande 7,5 gånger basbeloppet vid årets början.

Såsom inkomst av anställning anses även vissa i första stycket av förevarande paragraf särskilt uppräknade ersättningar och bidrag.

Som framgått av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.3) skall värdet av vad en försäkrad tillgodoförs till följd av att en arbetsgivare lämnar avgiftspliktigt bidrag till vinstandelsstiftelse vara pensionsgrundande. Detta värde skall vid PGI-beräkningen vara att anse som inkomst av anställning. En bestämmelse om detta har tagits in som en ny punkt, o), i första stycket av paragrafen.

Det belopp som skall ligga till grund för PGI-beräkningen utgörs av värdet av den individuella andel som den försäkrade tillgodoförs i anledning av det avgiftspliktiga bidrag som arbetsgivaren lämnat till en vinstandelsstiftelse. Detta värde skall hänföras till det år under vilket bidraget lämnades.

Frågan om skyldighet att lämna uppgift till ledning för PGI-beräkningen behandlas i kommentaren i det följande (avsnitt 5.5).

5.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

11 kap. 4 §

I paragrafens första stycke föreskrivs att inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall beräknas på grundval av den försäkra-

des taxering till statlig inkomstskatt. Detta innebär att endast inkomster, för vilka den försäkrade taxeras här i riket, grundar rätt till pension. Från vad som sagts nu gäller emellertid ett par undantag vilket regleras i särskild ordning. En upplysning om detta finns i tredje stycket.

Som inkomst av anställning skall, genom förslaget tillägg till 11 kap. 2 § första stycket AFL, anses värdet av vad den försäkrade tillgodoförs till följd av att en arbetsgivare lämnar avgiftspliktigt bidrag till en vinstandelsstiftelse. Förmånsberäkning av vad sålunda tillkommer den anställda skall såsom framgått av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.3) göras vid en tidpunkt då skattskyldighet för den anställda för andelen ännu inte uppkommit. Detta innebär såvitt gäller värdet av vinstandelen att den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt vid PGI-beräkning inte kan läggas till grund för beräkningen av inkomst av anställning. För att den försäkrade även för denna del skall kunna påföras PGI behövs en ny bestämmelse. Den bör tas in i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Upplysningen i tredje stycket förevarande paragraf bör omfatta även denna bestämmelse. Stycket har utformats i enlighet med detta.

5.4 Förslaget till lag om ändring lagen (1987:000) om ändring i uppbördslagen (1953:272)

54 § 1 mom.

Redovisning och inbetalning av arbetsgivaravgifter på arbetsgivarens bidrag till vinstandelsstiftelse inordnas i det system som gäller för redovisning och inbetalning av innehållen skatt och socialavgifter från arbetsgivare. Som framgått av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.5) bör denna redovisning lämnas i en särskild uppbördsdeklaration. De uppgifter som en arbetsgivare måste lämna i en sådan särskild uppbördsdeklaration är, utöver sedvanliga identitetsuppgifter för arbetsgivaren, den tid för vilken redovisning lämnas, det underlag för vilket avgiftsberäkning skall göras och månadsavgiftens belopp. I övrigt skall den tid och ordning som föreskrivs för uppbördsdeklarations lämnande gälla. Härvid skall med uttrycket "den månad... då lönen utgavs" i första stycket förstås den månad då faktisk överföring av medlen sker till vinstandelsstiftelsen. Sker exempelvis överföringen i mars skall således redovisning för detta lämnas i en uppbördsdeklaration som arbetsgivaren skall lämna senast den 18 april. Avgiftsinbetalningen skall göras inom samma tid. Bestämmelsen om särskild uppbördsdeklaration, uppbördsdeklaration för vinstandelsbidrag, har tagits in som ett nytt sjätte stycke.

I förhållande till det förslag, som remitterades till lagrådet, har bestämmelsen i första stycket om redovisningsskyldighet i uppbördsdeklaration kompletterats redaktionellt med ett undantag för fall som avses i det nya sjätte stycket. Vidare har i lagförslaget beaktats det förslag till lag om ändring i uppbördslagen som förelagts riksdagen i prop. 1986/87:100 (bil. 9).

3 §

I lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (LBP) ges bl. a. de närmare bestämmelser och särskilda stadganden rörande beräkningen av inkomst av anställning som nämns i 11 kap. 4 § andra och tredje styckena AFL.

PGI bestäms, enligt 2 § LBP, "med ledning av den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt". Beräkningen görs av den lokala skattemyndigheten i anslutning till taxeringen.

Som framgått av det tidigare sagda skall värdet av vad den anställde tillgodoförs på grund av arbetsgivarens bidrag till en vinstandelsstiftelse vara PGI-grundande för det år bidraget lämnas till stiftelsen. Den anställde skall dock enligt gällande bestämmelser inte beskattas förrän vid den senare tidpunkt andelen realiserats genom utbetalning. Uppgift om värdet kan därför inte hämtas från den kontrolluppgift som stiftelsen lämnar vid denna senare tidpunkt.

En särskild uppgift angående vinstandelsvärdet krävs för att den lokala skattemyndigheten skall kunna göra PGI-beräkning. Som framgått av den allmänna motiveringen (avsnitt 2.6) skall arbetsgivaren vara skyldig att lämna denna uppgift. Till ledning för taxeringen skall arbetsgivaren varje år lämna uppgifter (kontrolluppgifter) avseende bl. a. lön till den anställde. Nu ifrågavarande uppgift till ledning för PGI-beräkning skall visserligen inte ligga till grund för taxeringen. Men för den uppgiftsskyldighet som nu läggs på arbetsgivaren bör kontrolluppgiften, bortsett från de fall jag strax nämner, ändå kunna användas.

PGI på grund av anställningsinkomst för vilken den försäkrade inte är skattskyldig i Sverige bestäms med ledning av särskild uppgift från arbetsgivaren, s. k. gul inkomstuppgift (3 § första stycket LBP). Skall sådan försäkrad tillgodoräknas PGI för vinstandelsvärde bör uppgiften härom kunna lämnas på den gula inkomstuppgiften. För sjömansinkomst åligger det arbetsgivaren att för PGI-beräkning lämna sådan redovisning som avses i 14 § lagen (1958:295) om sjömansskatt, sjömansskattelagen. Denna redovisning bör kunna användas även när PGI för vinstandelsvärde skall tillgodoräknas sjöman.

Med denna ordning kan arbetsgivarens uppgiftslämnande begränsas till en och samma blankett, vilket torde innebära mindre belastning för både arbetsgivare och skattemyndigheter.

I ett nytt tredje stycke i 3 § har tagits in bestämmelser om att en uppgift från arbetsgivaren skall ligga till grund för bestämmande av inkomst av anställning som utgörs av vinstandelsvärde och om att denna uppgift skall lämnas av arbetsgivaren på sätt som nu sagts. Uppgiften skall alltså utgöra underlag för beräkning av PGI men inte ingå i beskattningsunderlaget. Denna uppgiftsskyldighet måste vidare skiljas från den uppgiftsskyldighet som åvilar vinstandelsstiftelsen när denna gjort utbetalning av andelen. I detta senare fall skall uppgiften ingå i beskattningsunderlaget utan att vara

vare sig förmånsgrundande eller avgiftsgrundande. Det får ankomma på riksskatteverket att uppmärksamma dessa frågor vid den närmare utformningen av blanketterna för dessa uppgifter.

Prop. 1986/87:107

I förhållande till det förslag, som remitterades till lagrådet, har i tredje stycket andra meningen gjorts vissa redaktionella ändringar.

6 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
4. lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden lagt fram.

Lagrådsremissens lagförslag 4 och 5

4 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 54 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

54 §

1 mom.² En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för preliminär A-skatt eller utgett lön för vilken månadsavgift skall redovisas enligt lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall utan anmaning lämna uppgift (*uppbördsdeklaration*) om detta till den länsskattemyndighet som avses i 52 § första stycket. Arbetsgivare som avses i 3 § andra stycket sista meningen lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall dock lämna deklarationen till länsskattemyndigheten i Stockholms län. Deklaration skall lämnas senast den 18 i uppbörds månaden efter den månad då skatteavdraget gjordes eller lönen utgavs.

Efter anmaning av länsskattemyndigheten eller lokal skattemyndighet är också den, som inte är deklarationsskyldig enligt första stycket, skyldig att avge uppbördsdeklaration.

Uppbördsdeklaration skall avges på heder och samvete samt avfattas på blankett enligt fastställt formulär.

Uppbördsdeklaration skall upptaga

1) arbetsgivarens personnummer, organisationsnummer eller särskilda redovisningsnummer;

2) uppgift om den tid för vilken redovisning lämnas;

3) det belopp som har dragits av för preliminär A-skatt;

4) sådan utgiven avgiftspliktig lön eller ersättning som avses i 2 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter, dock inräknat det belopp som avses i punkt 5;

4) sådan utgiven avgiftspliktig lön eller ersättning som avses i 2 kap. 3 § första stycket lagen (1981:691) om socialavgifter, dock inräknat det belopp som avses i punkt 5;

5) det belopp med vilket avdrag görs enligt 6 § lagen om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare;

6) den lön eller ersättning på vilken månadsavgiften beräknas;

7) månadsavgiftens belopp;

8) summan av skatt enligt punkt 3 och avgift enligt punkt 7.

En arbetsgivare, som har gjort skatteavdrag för kvarstående skatt, skall lämna uppgift (*uppbördsdeklaration för kvarstående skatt*) om detta. Sådan deklaration skall lämnas senast den 18 i uppbörds månaden april och upptaga, förutom uppgift som avses i fjärde stycket 1, det belopp som dragits av för kvarstående skatt. I övrigt gäller i tillämpliga delar vad som sägs i första—tredje styckena.

¹ Lagen omtryckt 1972:75.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1986:1288.

En arbetsgivare, som skall redovisa månadsavgift för sådant bidrag som likställs med lön enligt 2 kap. 3 § andra stycket lagen om socialavgifter, skall lämna uppgift (upphördsdeklaration för vinstandelsbidrag) om detta. Sådan deklaration skall upptaga uppgift som avses i fjärde stycket 1, 2, 6 och 7. I övrigt gäller i tillämpliga delar vad som sägs i första- tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

Lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Inkomst av anställning, för vilken den försäkrade icke är skattskyldig här i riket, skall bestämmas med ledning av särskild uppgift från arbetsgivaren. Sådan uppgift skall senast den 31 januari året näst efter det år, som inkomsten avser, avlämnas till den myndighet, som avses i 37 § 4 mom. första stycket taxeringslagen (1956:623). I uppgiften skall angivas den försäkrades fullständiga namn, födelsetid och adress ävensom beloppet av den utbetalade lönen eller ersättningen och den tidrymd som denna avser. Vidare skall i uppgiften angivas, huruvida den försäkrade åtnjutit naturförmåner i form av kost, bostad eller bil. Ett exemplar av uppgiften skall inom tid som nyss sagts av arbetsgivaren sändas till den försäkrade.

Med arbetsgivare förstås vid tillämpningen av denna lag även den som utgivit bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Inkomst av anställning, som avses i 11 kap. 2 § första stycket o) lagen om allmän försäkring, skall bestämmas med ledning av uppgift om det värde som den försäkrade tillgodoförts som följd av bidraget. Arbetsgivaren skall lämna sådan uppgift

1. för en försäkrad, som inte är skattskyldig här i riket, i sådan särskild uppgift som avses i första stycket,

2. för en försäkrad, som avses i 1 § första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt, i redares redovisning enligt 14 § samma lag,

3. för annan försäkrad, i kontrolluppgift enligt 37 § 1 mom. taxeringslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

¹ Lagen omtryckt 1976:1015.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1976:1015.

² Senaste lydelse 1984:672.

Lagrådet

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1987-02-24

Närvarande: f. d. justitierådet Hult, justitierådet Erik Nyman, regeringsrådet Dahlman.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 19 februari 1987 har regeringen på hemställan av statsrådet Sigurdsen beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
2. lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av regeringsrättssekreteraren Birgitta Ganting.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

	<i>Sid.</i>
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 1987	10
1 Inledning	10
2 Allmän motivering	11
2.1 Bakgrund och utgångspunkter	11
2.2 Arbetsgivaravgifter på vinstandelsmedel	13
2.3 Vinstandelsmedel i förmånshänseende	13
2.4 Vilka arbetsgivaravgifter som skall betalas	17
2.5 Redovisning i uppbördsdeklaration	17
2.6 Arbetsgivares uppgiftsskyldighet	18
2.7 Ikraftträdandet	19
3 Administrativa effekter m. m.	19
4 Upprättade lagförslag	20
5 Specialmotivering	21
5.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter	21
5.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	23
5.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	23
5.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:000) om ändring i uppbördslagen (1953:272)	24
5.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring	25
6 Hemställan	26
7 Beslut	26
<i>Bilaga 1</i> Lagrådsremissens lagförslag 4 och 5	27
<i>Bilaga 2</i> Utdrag ur lagrådets protokoll den 24 februari 1987	30

